

**“Sahə iqtisadiyyatı” ixtisasları üzrə doktoranturaya qəbul imtahanı üçün
mövzular**

1. Tələb və təklif əyriləri və onların yerdəyişməsinə təsir edən amillər.
2. Tələb və təklif qanunu. Tələb və təklifin tarazlığı. Bazar tarazlığının L.Valras və A.Marşall təhlili.
3. Məcmu təklif əyrisinin qısamüddətli və orta müddətli dövrdə (qiymətə görə) dəyişməsi.
4. Tələb həcmində dəyişmə ilə tələbin səviyyəsinin dəyişməsi anlayışları arasında fərq varmı (Qrafik izah)?
5. Təklif miqdarında dəyişmə ilə təklifin səviyyəsinin dəyişməsi arasında fərq varmı (Qrafik izah)?
6. Tələbin qiymət elastikliyi (qrafik izahla) və onu müəyyən edən amillər. Bu göstəricinin tədqiqat üçün üstün və zəif cəhətləri
7. Təklifin qiymət elastikliyi və onu müəyyən edən amillər. Bu göstəricinin tədqiqat üçün üstün və zəif cəhətləri.
8. Azalan faydalılıq həddi, gəlir və əvəzətmə effektləri.
9. Rəqabətli və inhizərçi bazarda istehsalçı və istehlakçı faydasının (və cəmi faydanın) necə dəyişməsinin qrafik izahı
10. Hökumətlər hansı səbəbdən bəzi məhsulların qiymətini özləri müəyyən edir? “Tavan qiyməti” mexanizminin nəticələri.
11. İstehlakçı seçimləri (preferences) və büdcə məhdudiyyətini nəzərə alaraq istehlakçının ən optimal məhsul səbətini necə seçmələrinin qrafik izahı
12. İstehsal xərcinin mühasibatlıq və iqtisadi baxımdan izahı (misallarla)
13. Məcmu xərclər, orta məcmu xərclər və marjinal xərclər anlayışlarının mahiyyəti və qarşılıqlı əlaqələri
14. Dəyişən və sabit xərclər. Azalan marjinal məhsuldarlıq qanunu
15. Rəqabətli və inhizərçi bazarda mənfəətin maksimumlaşdırılmasının qrafik izahı
16. Müəssisənin qiymət diskriminasiyası və formaları
17. Dördsektorlu dövrü axın modeli.
18. Faiz dərəcəsinin və inflyasiyanın ev təsərrüfatlarının pula tələbinə (yığım və xərcləmə qərarına) təsiri.
19. İctimai və fərdi əmək məhsuldarlığı, onların göstəriciləri və ölçülməsi üsulları
20. İqtisadi risk, onun növləri və idarə edilməsi metodları
21. Kapitalın azalan marjinal gəlirliliyi və miqyas effektinin mahiyyəti
22. Əmək haqqının miqdarının işçinin işləmə qərarına (iş saatları) təsirinin qrafik izahı
23. İqtisadiyyatda resursların optimal bölgüsü. Pareto effektivliyinin mahiyyəti
24. Əsas fərziyyələri qeyd etməklə iqtisadiyyatın tələb (Keyns) modelinin izahı
25. İşsizlik və onun təbii səviyyəsinin iqtisadi mahiyyəti
26. İnflyasiya və işsizlik arasında əlaqələr
27. İnflyasiya və onun ölçülməsi indeksləri.
28. Nominal, real və potensial ÜDM. ÜDM deflyatoru. Nominal ÜDM və AQP ilə hesablanmış ÜDM arasında fərq. yaxşı ifadə edir?
29. Kobb-Duqlas istehsal funksiyası
30. Harrod-Domar modeli
31. Tinberqen modeli
32. Solou modeli
33. Pol Romerin endogen artım modeli
34. Əhali istehlakı və ona təsir edən amillər
35. Tədiyə balansı və onun əsas komponentləri.
36. İşsizlik və iqtisadi artım arasındakı əlaqə. Okun qanunu
37. Yüksək texnologiyaların inkişafı və işsizlik arasında əlaqə
38. İnhisar, oliqapoliya, inhisarçı (monopsoniya) və təkmil rəqabət tipli bazarların xüsusiyyətləri

39. M. Porterin rəqabət üstünlüyü nəzəriyyəsi.
40. Mütləq və müqayisəli (nisbi) üstünlüklər nəzəriyyələri
41. P. Kruqmanın miqyas effekti nəzəriyyəsi.
42. Klasterlərin mahiyyəti təşkili və formalaşması metodları.
43. Müəssisənin davranışı və onun xarakterik xüsusiyyətləri.
44. İnnovasiyalar müasir iqtisadi inkişafın əsas amili kimi
45. Sahə anlayışı və onun xarakterik cəhətləri
46. İqtisadiyyatın tənzimlənməsində dövlət və bazar uğursuzluqları
47. İnvestisiya mühiti və onu müəyyən edən amillər
48. Milli iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətlilik göstəriciləri və onu şərtləndirən amillər
49. Ölkənin rəqabət mühiti. Porterin almaz (milli romb) modeli
50. Azərbaycanda iqtisadiyyatının sahəvi strukturu.
51. Sahə iqtisadiyyatında qiymət siyasəti: prinsip və metodlar
52. Davamlı inkişaf modeli və onun xarakterik cəhətləri
53. Dayanıqlı inkişaf və onun xarakterik cəhətləri
54. İnkluziv iqtisadi artım konsepsiyası
55. İnsan kapitalı və onun sahələrin inkişafında rolu
56. Birbaşa xarici investisiyalar və sosial-iqtisadi nəticələri
57. Milli iqtisadiyyatın təhlükəsizliyi, qiymətləndirilməsi göstəriciləri və onların hədləri
58. Sahənin iqtisadi artımının intensiv amilləri
59. Dövlətin azad və proteksionist ticarət siyasəti (mahiyət, metodlar və alətlər)
60. Dövlətin struktur siyasəti (sahələr üzrə)
61. Biznesin xarici və daxili mühit amilləri
62. Biznesdə risklərin idarə edilməsi
63. İnnovasiya biznesinin xüsusiyyətləri
64. Biznesin maliyyələşmə mexanizmləri
65. Sahibkarlıq fəaliyyətinə dövlətin təsir mexanizmləri
66. Biznesin inkişafına müxtəlif strateji yanaşmalar
67. Sosial biznes və onun inkişaf perspektivləri
68. Azərbaycanda KOS-ların inkişaf strategiyası
69. Təchizat zənciri və onun idarə edilməsinin əsas xüsusiyyətləri
70. Menecmentin təkamülü, müasir modelləri və metodları
71. Strateji idarəetmənin əsas vəzifələri və onların məzmunu
72. Menecmentin ümumi funksiyaları
73. Menecmentin sosial-psixoloji aspektləri
74. İnvestisiya fəaliyyətinin tənzimlənməsi və dövlətin qiymətlərə təsiri
75. Xidmət sahələrinin təsnifatı.
76. Sosial sferanın təsnifatı. Sosial sahələrin əsas göstəriciləri
77. Aqrar sferanın əsas sahələri, göstəriciləri və xarakterik xüsusiyyətləri.
78. Aqrar iqtisadiyyatda infrastruktur və innovasiya siyasəti.
79. Qiymət disparitetinin mahiyyəti.
80. Qida məhsulları istehsal sektorunun əsas göstəriciləri və xarakterik xüsusiyyətləri.
81. Emal sənayesinin əsas göstəriciləri və xüsusiyyətləri.
82. Mədənçixarma sahəsinin əsas göstəriciləri və xüsusiyyətləri.
83. Neft məhsulları istehsalı sahəsinin əsas göstəriciləri və xüsusiyyətləri.
84. Nəqliyyat sahəsinin əsas göstəriciləri və xüsusiyyətləri
85. Tikinti sahəsinin əsas göstəriciləri və xarakterik xüsusiyyətləri
86. İnformasiya və rabitə sektorunun əsas göstəriciləri və xüsusiyyətləri.
87. Tikinti sahəsinin əsas göstəriciləri və xarakterik xüsusiyyətləri
88. Sahələrin dövlət tənzimlənməsinin konsepsiyası və modelləri

Mənbələr

Qeyd edilən mövzulara magistrtura piləsində alınmış təhsil səviyyəsində cavablandırılmalıdır. Bunun üçün ali makroiqtisadiyyat və mikroiqtisadiyyat, iqtisadiyyatın dövlət sektoru, iqtisadi tənzimləmə sahəsində beynəlxalq səviyyədə qəbul edilən ədəbiyyatlardan istifadə edilə bilər. Onlardan bəzilərinin adlarını qeyd edə bilərik.

- 1 Beynəlxalq İqtisadiyyat: Nəzəriyyə və siyasət (müəlliflər: Pol R.Kruqman, Mauris Obstfeld və Mark J.Melitz);
- 2 Ali makroiqtisadiyyat. Beşinci nəşr. Devid Romer. Azərbaycan dilinə tərcümə. 2019
- 3 Makroiqtisadiyyat (müəllif: R.Dornbuş, S.Fişer, R.Stars);
- 4 Makroiqtisadiyyat (müəllif: Olivier Blanşar);
- 5 Mikroiqtisadiyyatın əsasları (müəlliflər: Karl E.Keys, Rey C.Feyr və Şaron E.Oster).
- 6 Qreqori Menkyu – Ekonomiksin Prinsipləri
- 7 “Государство и экономическая политика”, Арье Л.Хиллман. Москва 2014
- 8 Azərbaycan Respublikasının tənzimləyici normativ-hüquqi aktları, Strateji yol xəritələri, Dövlət Proqramları və digər sənədlər
- 9 Aras O.N., Süleymanov E. Azərbaycan iqtisadiyyatı - 2010
- 10 Elşən Hacızadə “Dünya iqtisadiyyatı və Azərbaycan” Bakı 2018
- 11 Vüsal Qasımlı “İqtisadi modifikasiya” Bakı 2014
- 12 Мезоэкономика: Учебное пособие / ред. И. К. Ларионов. - М.: Издательский Дом "Дашков и К", 2001. - 444 с. - 71.50 р.
- 13 Quliyev E. Aqrar iqtisadiyyat. – B., 2015. – 320 s.
- 14 Важенина Л.В. Экономика и управление производством на предприятиях нефтегазохимии и нефтепереработки - Тюмень: ТюмГНГУ, 2014. — 444 с. — ISBN 978-5-9961-0857-2
- 15 “Государство и экономическая политика”, Арье Л.Хиллман. Москва 2014
- 16 Kasimoglu M. Visions for Global Tourism Industry - Creating and Sustaining Competitive Strategies - InTech, 2012. - 490 pages
- 17 Matias A., Nijkamp P., Sarmiento M. (Eds.) Quantitative Methods in Tourism Economics - Springer, 2013. — 352 p.
- 18 Бакушева Н.И. Экономика строительной отрасли М.: Академия, 2006. — 224 с.
- 19 Голубицкая Г.А. Экономика связи. - Учебник для студентов вузов. — М.: ИРИАС, 2006. — 488 с.
- 20 Кальянов А.Ю. и др. Экономика образования. – Тула, 2012. – 172 с.
- 21 Lanis L. Hicks. Economics of health and medical care. – Publisher: Michael Brown - 2014
- 22 Г.Б. Баканов/ Стратегический менеджмент. Курс лекций. Таганрог: МРЦПКиПК ЮФУ, 2014.
- 23 Шишкин С. В. Экономика социальной сферы М.: Издательский дом ГУ-ВШЭ, 2003.
- 24 Магомедов, М.Д. Экономика пищевой промышленности [Электронный ресурс]: учебник / А.В. Заздравных, Г.А. Афанасьева, М.Д. Магомедов .— М. : ИТК "Дашков и К", 2011 .— 232 с. — ISBN 978-5-394-00659-3 .— Режим доступа: <https://rucont.ru/efd/217473>
- 25 Авдокшин Е.Ф., Международные экономические отношения, - М: Юристъ, 1999
- 26 Гранатуров В.М. Экономический риск: сущность, методы измерения, пути снижения: Учебное пособие. М.: Издательство «Дело и сервис», 2002 – 160 с.
- 27 Портер М. Международная конкуренция. - М.: Междунар. отношения, 1993. С. 51,
- 28 Тумашев А.Р., Котенкова С.Н., Тумашева М.В. Экономическая теория. Часть I. Введение в экономическую теорию. Микроэкономика.
- 29 А.Ю. Федорова Экономика отраслевых рынков.
- 30 А.М. Гаджинский Логистика – Москва, 2010
- 31 Е.В. Мыслик Мультимодальные транспортно-логистические центры: учеб. пособие / Е. В. Мыслик. – Иркутск: ИрГУПС, 2016.34

- 32 Yunus, Muhammad (2011). Building Social Business: The New Kind of Capitalism that Serves Humanity's Most Pressing Needs. PublicAffairs. p. 256. ISBN 978-1-58648-956-4.
- 33 Latifee, Enamul Hafiz (2014), "Tourism economics, pollution & social business", The Financial Express, retrieved June 28, 2015
- 34 <https://www.stat.gov.az/source/industry/>
- 35 <https://www.stat.gov.az/source/construction/>
- 36 <https://www.stat.gov.az/source/trade/>
- 37 <https://www.stat.gov.az/source/transport/>
- 38 <https://www.stat.gov.az/source/agriculture/>
- 39 https://www.stat.gov.az/source/balance_fuel

- 40 .
- 41 Кальянов А.Ю. и др. Экономика образования. – Тула, 2012. – 172 с.
- 42 Lanis L. Hicks. Economics of health and medical care. – Publisher: Michael Brown - 2014
- 43 Г.Б. Баканов/ **Стратегический менеджмент**. Курс лекций. Таганрог: МРЦПКиПК ЮФУ, 2014.
- 44 Шишкин С. В. Экономика социальной сферы М.: **Издательский дом ГУ-ВШЭ**, 2003.
- 45 Магомедов, М.Д. Экономика пищевой промышленности [Электронный ресурс]: учебник / А.В. Заздравных, Г.А. Афанасьева, М.Д. Магомедов .— М. : ИТК "Дашков и К", 2011 .— 232 с. — ISBN 978-5-394-00659-3 .— Режим доступа: <https://rucont.ru/efd/217473>
- 46 Qreqori Menkyu – Ekonomiksin Prinsipləri
- 47 Mikroiqtisadiyyatın əsasları (Karl E. Keys /Ray C. Feyr / Şaron M. Oster)
- 48 Blanşard O. Makroiqtisadiyyat
- 49 Авдокшин Е.Ф., Международные экономические отношения, - М: Юристь, 1999
- 50 Гранатуров В.М. Экономический риск: сущность, методы измерения, пути снижения: Учебное пособие. М.: Издательство «Дело и сервис», 2002 – 160 с.
- 51 Портер М. Международная конкуренция. - М.: Междунар. отношения, 1993. С. 51,
- 52 Тумашев А.Р., Котенкова С.Н., Тумашева М.В. Экономическая теория. Часть I. Введение в экономическую теорию. Микроэкономика.
- 53 А.Ю. Федорова Экономика отраслевых рынков.
- 54 А.М. Гаджинский Логистика – Москва, 2010
- 55 Е.В. Мыслик Мультимодальные транспортно-логистические центры: учеб. пособие / Е. В. Мыслик. – Иркутск: ИрГУПС, 2016.34
- 56 Yunus, Muhammad (2011). Building Social Business: The New Kind of Capitalism that Serves Humanity's Most Pressing Needs. PublicAffairs. p. 256. ISBN 978-1-58648-956-4.
- 57 Latifee, Enamul Hafiz (2014), "[Tourism economics, pollution & social business](#)", The Financial Express, retrieved June 28, 2015
- 58 <https://www.stat.gov.az/source/industry/>
- 59 <https://www.stat.gov.az/source/construction/>
- 60 <https://www.stat.gov.az/source/trade/>
- 61 <https://www.stat.gov.az/source/transport/>
- 62 <https://www.stat.gov.az/source/agriculture/>
- 63 https://www.stat.gov.az/source/balance_fuel/
- 64
- 65
- 66

